

POZICIJA SINDIKATA JAVNIH SLUŽBI

Je li zamrzavanje plaća nužna mjera? Na čemu se štedjelo?

Na čemu bi se još moglo štedjeti kako bi se izbjeglo zamrzavanje plaća?

Tko su sve ti koji još sudjeluju u odricanju?

Kojim mehanizmima će se osigurati navodna odricanja drugih?

Što Vlada nudi sindikatima javnih službi?

Može li se to što eventualno Vlada ponudi osigurati stabilnim i sigurnim mehanizmima?

Rijetko koja od javnih institucija države funkcionira uspješno i učinkovito usljed nedostataka kvalitetnih kadrova. Kako misle riješiti ta problem zapostavljanjem njihovih plaća?

Sindikati će provesti referendum.

Vjerodostojnost i kriza povjerenja – izazvana pretjerenom brigom vlasti za kratkotrajne javne dojmove.

PITANJA

Planira li Vlada otkazati Sporazum o plaćama javnih i državnih službenika?

Kako zaštititi novi mogući Sporazum od otkazivanja?

Mora li se svesti deficit na nulu i ako mora što je s deficitom opće države, tj. deficitom izvanproračunskih fondova i deficitom lokalnih zajednica?

Koliki je zapravo vremenski raspon krize?

Je li to tek prvih šest mjeseci kad stižu velike tranše dugova na naplatu ili je to recesija koja se predviđa do kraja 2010 godine. U kojem intervalu se ljudi moraju odricati?

Jesu li ljudi u Vladi u stanju na krizu odgovoriti kreativnim rješavanjem problema?

Tko od tri partnera drži figu u džepu? Na koji će način svaki segment u društvu dati svoj prilog rješavanju izlaska iz krize i kako to osigurati?

Radi li se sada o štednji kao prigodnom opredjeljenju ili o novoj filozofiji upravljanja Državom?

ČINJENICE

1,5 milijarda eura stiže u prvom kvartalu na naplatu.

Ušteda na plaćama je 1,5 mlrd kuna ili 210 milijna EU.

Pelješki most vrijedi 280 mlrd eura (nerealno, potcjenjeno)

ZAHTJEVI MATICE HRVATSKIH SINDIKATA

PLAĆE I KOLEKTIVNI UGOVORI

1. Vlada i sindikati trebaju zajednički ugovoriti ciljanu visinu plaća u javnim i državnim službama putem mjerila osnovne plaće početnika s koeficijentom 1,25 u javnim i državnim službama u odnosu na prosječnu plaću u privredi, i to u omjeru 1:1.
2. Tražimo dogovor o roku od dvije do najviše tri godine u kojem će se taj omjer plaća dostići i tražimo da to bude ciljana vrijednost plaće koju će Vlada RH održavati stalnim usklađivanjem s rastom plaća u privredi (dva puta godišnje).
3. Zahtjevamo sklapanje Kolektivnog ugovora za javne i državne službe kojim će se regulirati plaće u 2009, 2010, 2011 i 2012. godini. Takav kolektivni ugovor imat će sljedeće sadržaje:
 - a. obavezu da se 1. lipnja 2009. zajednički preispita ukupno financijsko i gospodarsko stanje u zemlji i ustanovi postoje li i dalje razlozi za daljnje ograničenje rasta plaća, te ako više ne postoje aktivirat će se obveze Vlade iz dva suspendirana sporazuma u javnim službama te u prosvjeti i znanosti, tj. povećat će se plaće za 6% u javnim službama i 2,1% u prosvjeti od 1. srpnja 2009. godine.
 - b. ustanovit će se precizni indikatori kao pokazatelj toga postoje li razlozi za daljnje suspendiranje rasta plaća: npr. količina refinanciranih obveza, visina kamatnih stopa,

likvidnost banaka i ukupna masa izdanih kredita te rast bdp-a, inflacije, zaposlenosti i industrijske proizvodnje.

- c. plaće u javnim i državnim službama će u 2010 godini porasti:
 - i. za očekivani rast plaća u privredi u 2010 godini.
 - ii. takav očekivani rast plaća korigirat će se za razliku porasta plaća u privredi i plaća u javnim i državnim službama u 2009. godini.
 - iii. gornji zbroj će se uvećati za postotak potreban da se zaostajanje plaća u javnim i državnim službama ukloni u roku do kraja 2011. godine u dva navrata godišnje
 - d. plaće u javnim i državnim službama će u 2011 i 2012 godini porasti:
 - i. za očekivani rast plaća u privredi u tim godinama.
 - ii. takav očekivani rast plaća korigirat će se za razliku porasta plaća u privredi i plaća u javnim i državnim službama u prethodnoj godini.
 - iii. gornji zbroj će se uvećati za postotak potreban da se zaostajanje plaća u javnim i državnim službama ukloni u roku do kraja 2011. godine u dva navrata godišnje.
 - e. osigurati da se takav ugovor može otkazati samo u slučaju bitno poremećenih ekonomskih razloga a na koje ukazuju oni isti indikatori iz alineje b).
4. Zahtjevamo uključivanje **plaća u lokalnoj upravi i samoupravi** u jedinstveni sustav plaća javnih i državnih službi i plan višegodišnjeg niveliranja tih plaća. Tražimo izmjenu nedavno donesenog Zakona koja će to i zajamčiti.
 5. Tražimo privremeno uvođenje pete porezne stope za sve plaće iznad plaće predsjednika Vlade u visini od 90% (privremeno ograničenje **menadžerskih plaća**) dok zemlja ne izađe iz krize.
 6. Ne pristajemo da samo zaposlenici javnih i državnih službi snose teret ove krize, već tražimo da se ista regulacija zamrzavanja i ograničavanja plaća u okviru ustavnih mogućnosti i poreznih instrumenata primjeni i na druge sektore u zemlji, od poduzeća u državnom i javnom vlasništvu, do plaća u lokalnoj upravi i samoupravi, do plaća u privredi.
 7. Tražimo da se koeficijenti za rad u državnoj upravi koji su niži od 1,25 za visoku stručnu spremu podignu u 2010. godini kao i u drugim sektorima na visinu od 1,25.
 8. Tražimo izmjenu Zakona o radu radi regulacije postupka formiranja pregovaračkih odbora prilikom otvaranja pregovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora na način da o izmjenama i dopunama pregovaraju samo oni sindikati koji su Ugovor i sklopili, ali najdulje tri godine, odnosno do isteka kolektivnog ugovora ako on važi manje od tri godine.

Komentar: sadašnje tumačenje Ministarstva gospodarstva rada prema kojemu se za svake pregovore o izmjenama i dopunama mora formirati novi pregovarački odbor što bitno usporava proces kolektivnog pregovaranja, što je protivno duhu međunarodnih konvencija.
 9. Tražimo uvođenje supstituta za doprinos solidarnosti u javnim službama kroz izmjenu Zakona o plaćama.
 10. Nužno je odrediti i zajamčiti društveno-korisnu upotrebu **extra dobiti** koji će otići kapitalu ako se ukine ili smanji uobičajeni rast plaća u privredi kako takva sredstva ne bi otišla u privatnu potrošnju.

PRORAČUN I MOGUĆE UŠTEDE

11. Tražimo za sindikate, ekonomski odbor stručnjaka i javnost **uvid u 10 najvećih investicijskih projekata** s pregledom izvora i dinamike financiranja (Proračun i izvanproračunski fondovi).
12. Tražimo odustajanje od svih investicijskih projekata koji **nisu nužni, nemaju kratkoročne povrate i ne angažiraju opremu domaće proizvodnje**.
13. Prije svega tražimo **odgodu** izgradnje **Pelješkog mosta** kao simbola velikih ambicija u neprimjerenim okolnostima.
14. Potrebno je odgoditi izgradnju **ceste prema Dubrovniku** za neko vrijeme.
15. Potrebno je odgoditi na više godina **cijev za plinifikaciju** od Bosiljeva prema Splitu dok ne proradi međunarodni dobavni pravac tzv. jonski pravac ukapljanog plina.
16. Potrebno je odustati od svih predviđenih nabava aviona, borbenih oklopnih vozila i drugih planiranih nabavki u **Ministarstvu obrane** a koje nisu vezane za NATO.

17. Nužno je **radi pravih branitelja** i radi mogućih ušteda izvršiti reviziju broja branitelja. Tražimo akcijski plan, rokove i metodu u postupku revizije.
18. Tražimo zabranu obnove fondova voznog parka i opreme koja nije vezana za pridruženje EU.
19. Tražimo strateški dokument koji se tiče politike **javnih nabava** a koji treba osigurati centralizirani ured s jasnim kriterijama za nabavke, što se treba nabavljati u nekom vremenu, te osigurati analizu i izvješće Saboru po tipovima i korisnicima ovih većih nabavki. Isto vrijedi i za lokalnu upravu.
20. Tražimo da se ozbiljno otvori rasprava o teritorijalnom ustroju RH i njegove financijske održivosti (500 općina).
21. Tražimo povećanje ulaganja **u znanost i obrazovanje**, sukladno primjerima danas razvijenih zemalja koji su upravo u uvjetima krize pojačano ulagali u taj sektor.

POREZNI SUSTAV

22. Potrebno je blago povećati porez na dobit npr. na 22 ili 25%.
23. Porezno poticati ubrzani transfer tehnologije (ubrzani modaliteti otpisa), oslobađanje poreza na kupnju nove opreme i investicija te poticajni porezni tretman istraživanja i razvoja.
24. Pripremi uvođenje poreza na **kapitalnu dobit** za razdoblje kad dođe novi razvojni ciklus.
25. Uvesti odmah po uspostavi poreznog broja **porez na imovinu** većeg obima i nedokazivog podrijetla.
26. Čeka nas nužno ukidanje nulte stope **PDV-a** zbog zahtjeva EU, a pri tome očekujemo da voće, povrće i meso budu u nižoj stopi, te da se niža stopa uvede za obrtnike i male poduzetnike radi uklanjanja masovne porezne evazije na toj razini.
27. Potrebno je privremeno smanjiti stopu doprinosa za drugi stup mirovinskog osiguranja i ta sredstva prebaciti prvome stupu radi krize njegovog financiranja, a po izlasku iz krize promijeniti odnos stopa u korist drugog stupa (sa sadašnjih 15:5 na 13:7).

PRIVREDA I POLJOPRIVREDA

28. Tražimo uspostavu **politike državnih potpora** koja mora odgovoriti na pitanja: koju veličinu potpora u okviru Proračuna želimo imati, koje oblike i vrste potpora i kojom se dinamikom namjerava postizati smanjenje potpora.
29. Tražimo za sindikate i javnost **uvid u pregled svih državnih potpora poljoprivrednoj proizvodnji** u što javnost nema uvida: za što se daju, koliki su iznosi, te koliko je napravljeno za logistiku i infrastrukturu.
30. Tražimo odgovor na pitanje jesu li projekti za poljoprivrednu **logistiku** i **infrastrukturu** uopće pripremljeni i u kojoj su fazi. Tu se misli na hladnjače, sustav nabave, organizaciju prodaje i tržišta, ulaganje u projekte okrupnjavanja?
31. Zašto Hrvatska jedina u regiji nema još uvijek uspostavljenu **Agenciju** za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem? Tražimo da se zaustavi prodaja državne zemlje prije nego li započne s radom takva Agencija.
32. Tražimo postepeno ukidanje obaveznog doprinosa za Hrvatsku gospodarsku **komoru** i preispitivanje njene misije.
33. Tražimo uvid u izvješće o restrukturiranju HŽ-a i što se s time događa?
34. Tražimo aktivni odgovor Vlada na problem povlačenja dobiti u inozemstvo umjesto da se ista reinvestira u zemlji. Inzistiramo da Vlada napravi akcijski plan kojim će sve korisnike proračuna preusmjeriti na one banke i ona poduzeća koja će dobit zadržati u zemlji a građane apelima pozivati na izbjegavanje onih koji rade suprotno.
35. Tražimo da svako javno poduzeće iznese detaljni plan ušteda i javno ga obznani.
36. Tražimo aktiviranje Povjerenstva za cijene radi smanjenja cijena u uvjetima kada su neki prehrambeni proizvodi pojeftinili i do 50% a nafta se stalno smanjuje.
37. Tražimo uspostavu **Input-Output tablica za RH i Makroekonometrijski prognostički model** bez čega nije moguće donositi niti jedne odluke dovoljno analitički utemeljene. Samo jedna zemlja u našem civilizacijskom okružju nema takav instrumentarij. To je Hrvatska.

SOCIJALNA DRŽAVA

38. Zahtjevamo **mogućnost** povratka ljudi iz drugog stupa mirovinskog osiguranja **u prvi stup** ako to žele.
39. Tražimo odmah uključenost Vlade i Ministarstva znanosti i obrazovanja u regulaciju **školarina** na sveučilištima na način da se školarine ne smiju povisiti bez suglasnosti ministra znanosti i obrazovanja. U srednjem roku nužno je preispitati postojeći sustav školarina i ukloniti sve prepreke jednakom pristupu visokom obrazovanju svih slojeva stanovništva.
40. Tražimo da se odustane od **besplatnih udžbenika** u ovoj godini, možda i za stalno ili da se barem veoma selektivno odredi pravo socijalnih skupina na takvu potporu ili da se uvede djelomičan potpora svih roditelja u cijeni udžbenika.
41. Tražimo da se odustane od subvencija **cijene električne energije** ili barem da se model preispita u pravcu zaštite onih kojima subvencija treba.
42. Tražimo smanjenje i regulaciju **advokatskih tarifa** i odustajanje od naplate po radnji već naplata po postupku tj. potpuno drugačiji način naplate odvjetničkih usluga.
43. Nužno je **zdravstvenu reformu** provoditi nakon što se socijalni partneri uvjere da su provedene sve moguće mjere racionalizacije i nakon što su uklonjeni svi pokazatelji rasipnosti po bolnicama.

ODGOVORNOST

44. Tražimo da Sabor hitno uspostavi Odbor koji će ispitati, ustanoviti i javno obznaniti imena i prezimena bivših i sadašnjih dužnosnika odgovornih za niz teških promašaja i gubitaka s ogromnim štetnim posljedicama na račun Državnog Proračuna, kao što su:
 - ◀ gubitak sudskih sporova s višemilijunskim iznosima (Astaldi, Hypobanka) itd.
 - ◀ nastanak dugova prema zaposlenicima i nepravovremena isplata istih, nastavak parničenja u sporovima za koje se unaprijed znalo da će se izgubiti.
 - ◀ nastanak duga umirovljenicima devedeseti godina.
 - ◀ itd, itd.
45. Predlažemo da se svi izbori, i lokalni i državni, odvijaju u istome mjesecu iste godine radi povećanja stupnja odgovornosti u vođenju državne politike.